

**SZOVA Szombathelyi Vagyongazdálkodási és
Városgazdálkodási Nonprofit Zrt.**

9700 Szombathely, Welther K. u. 4.

Nyilvántartó szerv: Szombathelyi Törvényszék Cégbírósága

Cégjegyzékszám: Cg.18-10-100680

Telefon:(94) 314-040, Fax: (94) 314-743

E-mail: titkarsag@szova.hu

Internet: www.szova.hu

Szombathely Megyei Jogú Város
Önkormányzata

Horváth Soma

Alpolgármester részére

Tárgy: Parkerdő kommunális, szelektív és zöldhulladék gazdálkodási terve

Tisztelt Alpolgármester Úr!

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 147/2020 (VI.25.) Kgy. sz. határozatának 5. pontjában foglaltak alapján a SZOVA Nonprofit Zrt. kidolgozta javaslatait a parkerdő kommunális és szelektív, valamint zöldhulladék gazdálkodásának kialakítására.

A mellékelt dokumentáció tartalmazza azokat a lehetséges scenáriókat, amelyeket szakmai egyeztetésre kívánunk bocsátani, abból a célból, hogy a leghatékonyabb módon valósuljon meg a parkerdő területén a hulladék gyűjtése és elszállítása. A szakmai értékelést követően lehetséges az elfogadott scenárió további részleteit kidolgozni, hulladéktechnikai és gazdasági értékelését elkészíteni.

Szombathely 2020. október 8.

Tisztelettel:

SZOVA Szombathelyi Vagyongazdálkodási és Városgazdálkodási Nonprofit Zrt.
9700 Szombathely, Welther K. u. 4.
Adószám: 13580216-2-18
CÉF 11747005-20130181

Dr. Németh Gábor
vezérigazgató

1. Általános megjegyzések

A parkerdő hulladékgazdálkodásának kialakítására alapvetően három, általunk lehetségesnek tartott szakmai javaslatot vázolunk fel, amelyek figyelembe veszik az ott élő lakóközösség igényeit, a parkerdő területi adottságait és az adott városi szintű hulladékszállítási és kezelési rendszerbe integrálják azt.

Jelezzük, hogy a jogszabályi környezet rendkívül bonyolult, bármelyik általunk javasolt megoldás kerül kiválasztásra, azt valamilyen módon be kell illeszteni a közszolgáltatás és az NHKV Zrt-vel való elszámolás rendszerébe. Ez a szolgáltató számára gazdasági kockázatot is jelent, hiszen a szolgáltatás ellenértékét csak az NHKV Zrt-vel való elszámolás keretében kapja meg, ami az eddigi tapasztalatok alapján rendkívül nehézkes és a szolgáltatási díj a tényleges költségeket nem fedezi.

Arra is felhívjuk a figyelmet, hogy a probléma megoldására tett eddigi kísérletek tapasztalata az, hogy bármilyen megoldás eredményessége a parkerdei ingatlan tulajdonosok felelősségén és együttműködési hajlandóságán múlik. Látható, hogy az érintettek egy része nem hajlandó a hulladék elszállításáért fizetni, emiatt a szakmai szempontból jó és gondosan kidolgozott megoldás működése is ellehetetlenülhet.

Javaslatainkat úgy fogalmazzuk meg, hogy az érintett terület állandó és ideiglenes lakóinak számáról, az ingatlanhasználat szezonálisáról semmilyen információval nem rendelkezünk. Emiatt jelenleg csak a szakmai lehetőségeket tudjuk felvázolni – amennyiben döntés születik a követendő irányról, részletesen ki kell dolgozni, hogy az jogi és gazdasági szempontból hogyan valósítható meg a gyakorlatban.

Az érintetteket leginkább érdeklő kérdésre, a hulladékszállítás díjára vonatkozóan az NHKV Zrt-vel való egyeztetést követően tudunk pontos információt adni. Valószínűsíthető, hogy amennyiben az ingatlan tulajdonosokkal egyedi közszolgáltatási szerződés kerül megkötésre, a díjak a város többi részén alkalmazott közszolgáltatási díjakkal azonosak lesznek.

A scenáriók megfogalmazása során az alábbi követelményeket tartottuk szem előtt:

- a) a szerződő ügyfél által termelt hulladék azonosítható módon kerüljön a hulladékgazdálkodási rendszerbe, azaz senkit ne terheljen másnak a költsége;
- b) hulladékgazdálkodási eszközök beszerzésének szükségessége;
- c) humán erőforrás bevonásának a szükségessége;
- d) szabályozási kérdések megoldása (rongálás, illegális hulladéklerakás);
- e) egyéb hulladékszállítási feltételek biztosítása; úrszelvény kialakítása;
- f) téli síkosságmentesítés szükségessége és összefüggései.

2. Szcenáriók bemutatása

2.1 (I) Házhoz menő gyűjtés

Jelenleg parkerdei ingatlantulajdonosok szabálykövető része egyénileg gyűjti és szállítja el a lakóhelyéhez legközelebbi gyűjtőpontra, illetve a hulladékudvarba a keletkezett hulladékot. Ebből a gyakorlatból kiindulva, a házhoz menő gyűjtés kialakítása teljes mértékben mentesítené a lakókat a jelenlegi módszertől, egyben nyomon követhetővé válik a hulladék útja. A költségeket a hulladék „termelője” viseli. A rendszer bevezetéséhez az ingatlantulajdonosokkal közszolgáltatási szerződés megkötése szükséges.

A rendszer lehetővé teszi a kommunális és szelektív gyűjtést, hetente hulladéktípus szerint adott napokon történő elszállítást.

FELTÉTELEK: Tekintettel arra, hogy a parkerdő területének jelentős hányada szilárd útburkolattal nem rendelkezik, ezért összekerek meghajtású „terepes” hulladékgyűjtő járműre van szükség, amely képes minden évszakban és körülmények között elakadásmentesen dolgozni. A SZOVA Nonprofit Zrt. jelenleg ilyen járművel nem rendelkezik, a jármű beszerzésére tulajdonosi döntés esetén 2021. évi beruházási tervünkben tudunk fedezetet biztosítani, a közbeszerzés lebonyolítása minimum fél évet vesz igénybe. A gyűjtőjárat kezelni tudja a hulladék edényes (120L) vagy zsákos gyűjtést is.

Környezeti szempontból valószínűleg ez a leghatékonyabb megoldás, amely gyakorlatilag kiterjeszti a város többi részén működő hulladékgyűjtési rendszert a parkerdő területére is. Ugyanakkor a költségigénye mind a szolgáltató, mind a szolgáltatást igénybe vevő lakosság szempontjából a legmagasabb. Meg kell vizsgálni, hogy egész évben szükséges-e a rendszer fenntartása, vagy elég például az áprilistól októberig tartó időszakban. Amennyiben télen is biztosítani kell a rendszeres hulladékgyűjtést, akkor a parkerdőbe vezető út és a terület belső úthálózatának hóeltakarításáról, síkosságmentesítéséről is gondoskodni kell, ami szintén plusz erőforrásokat és költségeket igényel a szolgáltatótól.

Ennek az alternatívának az egyszerűsített változata korábban már működött: az ingatlantulajdonosok a szolgáltatótól megvásárolt zsákokban meghatározott gyűjtőpontokra kihelyezhették a hulladékot és a SZOVA Nonprofit ZRt. innen szállította el azt. Ez szolgáltatási költség szempontjából hatékony megoldás, mivel nem kellett az egész területet, minden szűk utcát bejárni a kukásautónak. Viszont a gyűjtőpontokon rengeteg illegális hulladék került lerakásra, vagyis sokan visszaéltek a rendszerrel.

2.2 (II) Hulladékgyűjtő szigetek kialakítása

A hulladékgyűjtő szigetek kialakítása az első scenárió megvalósulása esetén jelent egyfajta alternatív módszert, amelyben a szerződéssel rendelkező ügyfél több (döntés szerinti számú), meghatározott helyen kialakított hulladék gyűjtő szigethez tudná elvinni a hulladékot, beleértve a vegyes kommunális hulladékot is. A szigetekre 1100 literes hulladékgyűjtő edények kerülnek kihelyezésre.

A szelektív szigetekkel kapcsolatos tapasztalatok a város többi részén kedvezőtlenek, magas az illegális lerakás kockázata, környezeti szempontból tehát kevésbé hatékony, csak kamerás megfigyeléssel vagy személyes felügyelettel javasoljuk az alkalmazását. Számos nehezen tisztázható kérdést is felvet ez az alternatíva: ki viseli a konténeres ürítésének költségét, hogyan illeszthető ez az NHKV-val való elszámolás rendszerébe.

Ugyanakkor megvalósítás szempontjából egyszerű megoldás, akár új eszközök beszerzése nélkül, a jelenlegi eszközparkkal is megvalósítható, a gyűjtőszigetek kialakításáról kell gondoskodni. Rendszeres téli ürítési igény esetén szintén biztosítani kell legalább a szigetekhez vezető útvonalak síkosságmentesítését.

2.3 (III) Konténeres gyűjtés

Ez a scenárió a jelenleg is alkalmazott konténeres gyűjtésnek a továbbfejlesztését jelenti. A 2.2 változattól abban különbözik, hogy kevesebb helyen, nagyobb méretű gyűjtőedények találhatóak. Hulladéktípusonként (kommunális, szelektív) kerülne egy-egy 5 m³ -es konténer kihelyezésre, amelyhez élő szerződéssel férhetne hozzá a lakos.

Probléma, hogy jelen körülmények között nagyon korlátozottak a konténeres elhelyezésének lehetőségei, ezért bővítés esetén szükséges a konténeres helyének és megközelíthetőségének kialakítása.

A felmerülő problémák hasonlóak a szigetes gyűjtéshez: nagy a visszaélések és az illegális lerakás kockázata, ezért elengedhetetlen a konténeres felügyelete. Tisztázni kell, hogy ki és hogyan fizeti a költségeket. Fegyelmezett használat mellett az ürítési gyakoriság és így az üzemeltetési költség alacsonyabb lehet az előző megoldásokhoz képest.

3. ZÖLDHULLADÉK

A keletkező zöldhulladék gyűjtésére 2-3 „zöldhulladék pont” kialakítását javasoljuk, amelyeknél viszonylag több, 4-6 m³ zöldhulladékot lehetne elhelyezni egyidejűleg. Ezekről a zöldpontokról az elszállítás mobil aprítást követően történne meg. Itt is biztosítani kell a konténeres felügyeletét, hogy valóban csak zöld hulladék kerüljön elhelyezésre.

Amennyiben a zöldhulladék gyűjtést is a közszolgáltatás részeként kezeljük, a jelenlegi szabályozás értelmében ingyenesen kell biztosítanunk. Ugyanakkor a mobil daráló gép és a szállító jármű beszerzése jelentős beruházást és plusz munkaerőt is igényel. Mivel 2021-től a zöldhulladék égetése tilos, erre a megoldásra várhatóan jelentős kereslet lenne.

4. Összegzés

A három bemutatott scenárió közül reálisan és viszonylag rövid időn belül megvalósíthatónak a 2.2 pontban bemutatott szigetes hulladékgyűjtés tűnik. Azt azonban meg kell vizsgálni, hogy a közszolgáltatási rendszerben milyen feltételekkel tudunk erre szerződést kötni az érintett ingatlantulajdonosokkal, valamint gondoskodni kell a szigetek kialakításáról és biztosítani kell azok felügyeletét is. A SZOVA Nonprofit Zrt. szolgáltatóként a szerződésnek megfelelően kihelyezett hulladék elszállításáról tud gondoskodni, a szabályok betartatása azonban nem feladata és erre lehetősége sincs.

Javasoljuk, hogy a fenti alternatívák egy lakossági fórum keretében kerüljenek ismertetésre és megvitatásra a parkerdei lakókkal, és ez alapján hozzon döntést az önkormányzat arról, hogy milyen rendszerben történjen a hulladékgyűjtés. Ezt követően tudja a SZOVA Nonprofit Zrt. részletesen megvizsgálni, hogy milyen intézkedések szükségesek a döntés végrehajtásához. Amennyiben erre igény van, társaságunk képviselője részt vesz a fórumon és megválaszolja a szakmai kérdéseket.

Egyszerűsítene a helyzetet, ha az ingatlantulajdonosoknak lenne egy olyan, jogi személyiséggel rendelkező szervezete, amellyel a hulladékszállítási szerződést meg lehetne kötni. Ennek a szervezetnek lenne a feladata, hogy a tulajdonosok igényeit összegyűjtse, összehangolja és megrendelésként közvetítse a szolgáltató felé, valamint gondoskodjon a szolgáltatás finanszírozásáról és a szabályok betartásáról. Így az önkormányzatnak és a SZOVA Zrt-nek nem a sokszor eltérő, vagy éppen ellentétes véleményen lévő tulajdonosokkal kellene megállapodásra jutni.

Szombathely, 2020. október 7.